

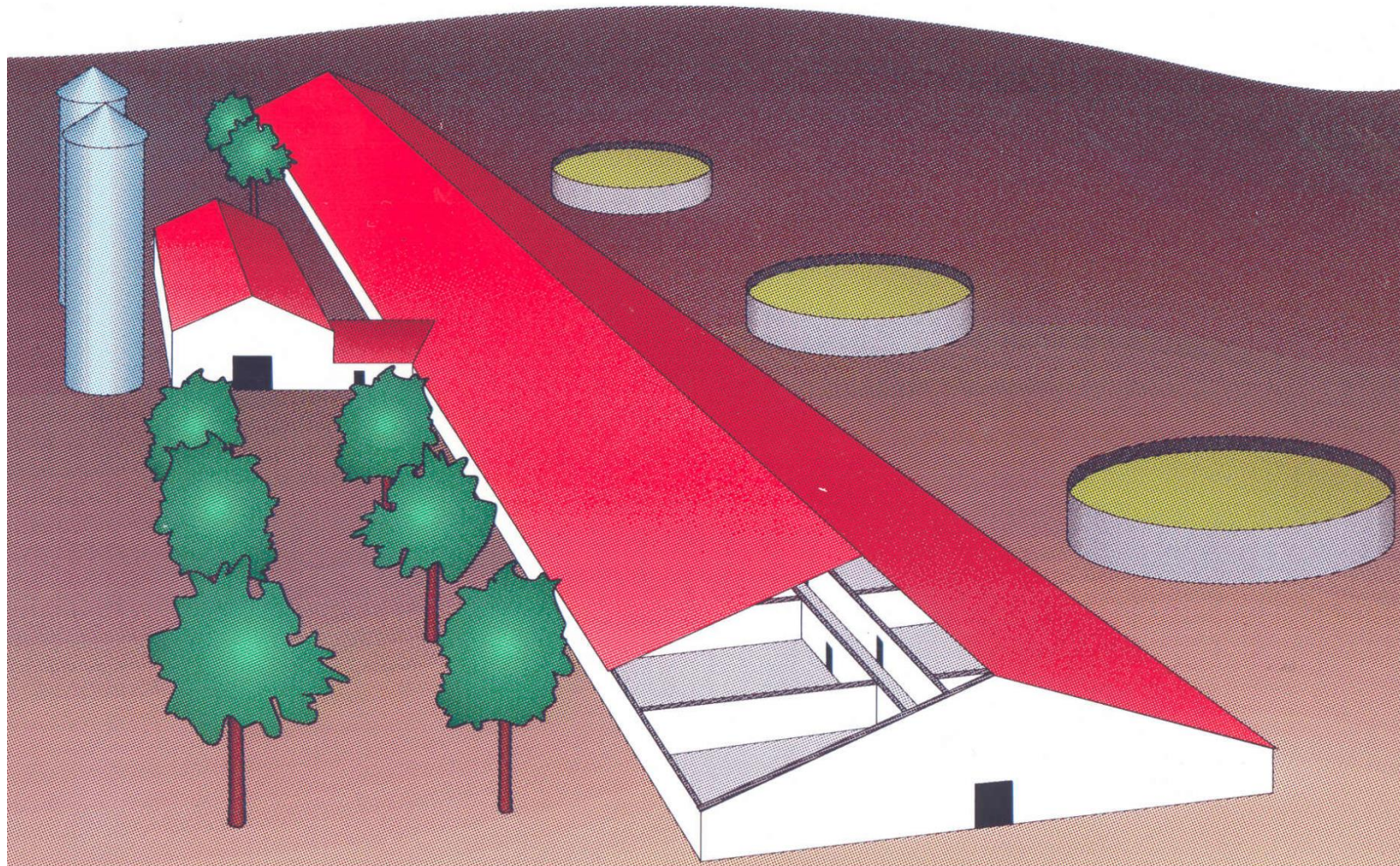
VENTILATION AF KLIMASTALDEN

Specialkonsulent
Erik Damsted
SEGES, VSP

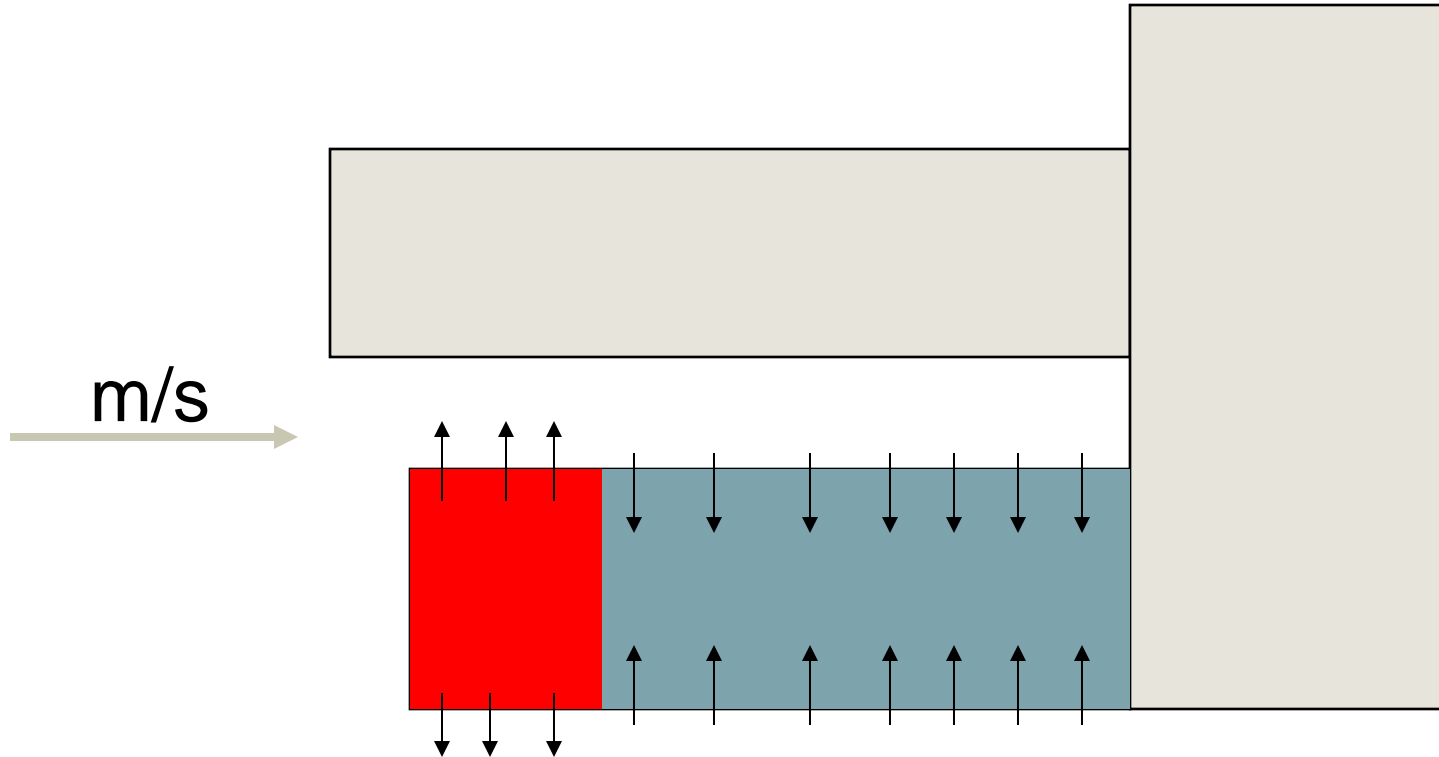
ERFA-møde
onsdag den 20. april 2016

YDRE FORHOLD OMKRING STALDBYGNINGER

VINDPÅVIRKNING

TEGN PÅ VINDPÅVIRKNING

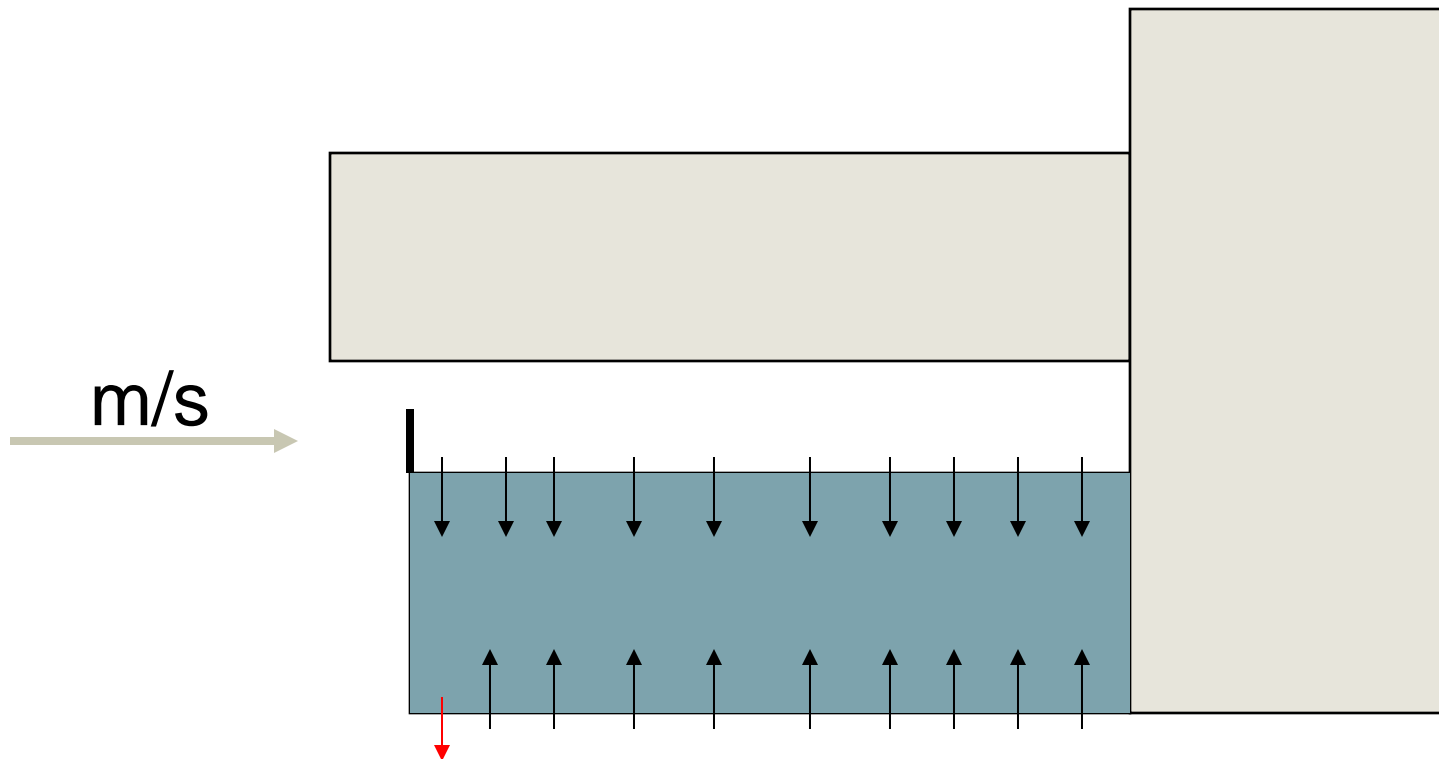

VINDPÅVIRKNING - AFHJÆLPNING

- Staldluft suges ud af vægventil

REDUKTION AF VINDPÅVIRKNING

VINDAFSKÆRMNING

VINDAFSKÆRMNING

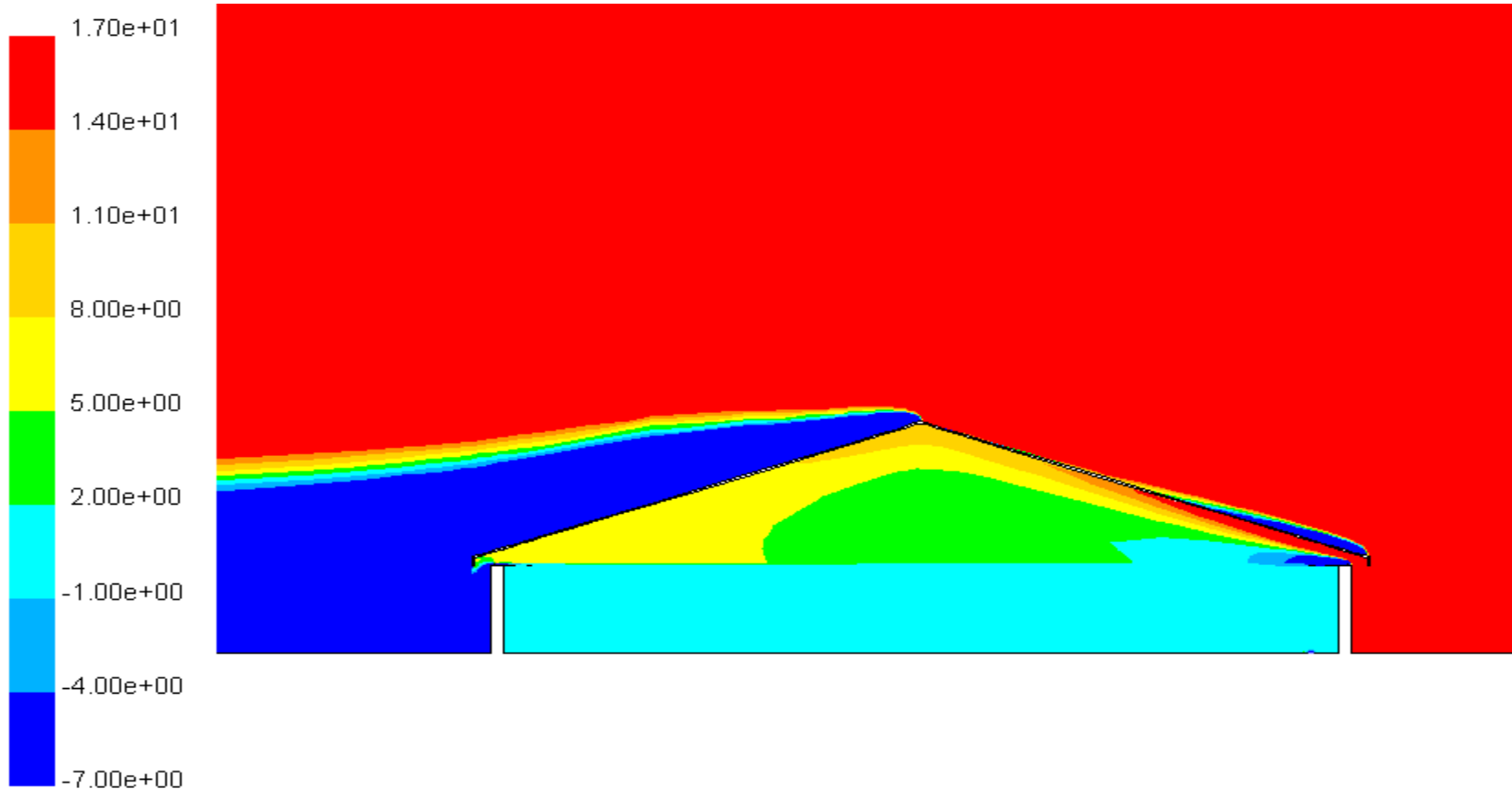
VINDAFSKÆRMNING

TRYKTAB VINDAFSKÆRMNING

Tryktab Ventil Pa	Areal ventil/vindafsk.	Tryktab Vindafs. Pa
10 Pa	0,5 : 1	2,5 Pa
10 Pa	1 : 1	10 Pa
10 Pa	1,5 : 1	22,5 Pa
10 Pa	2 : 1	40 Pa

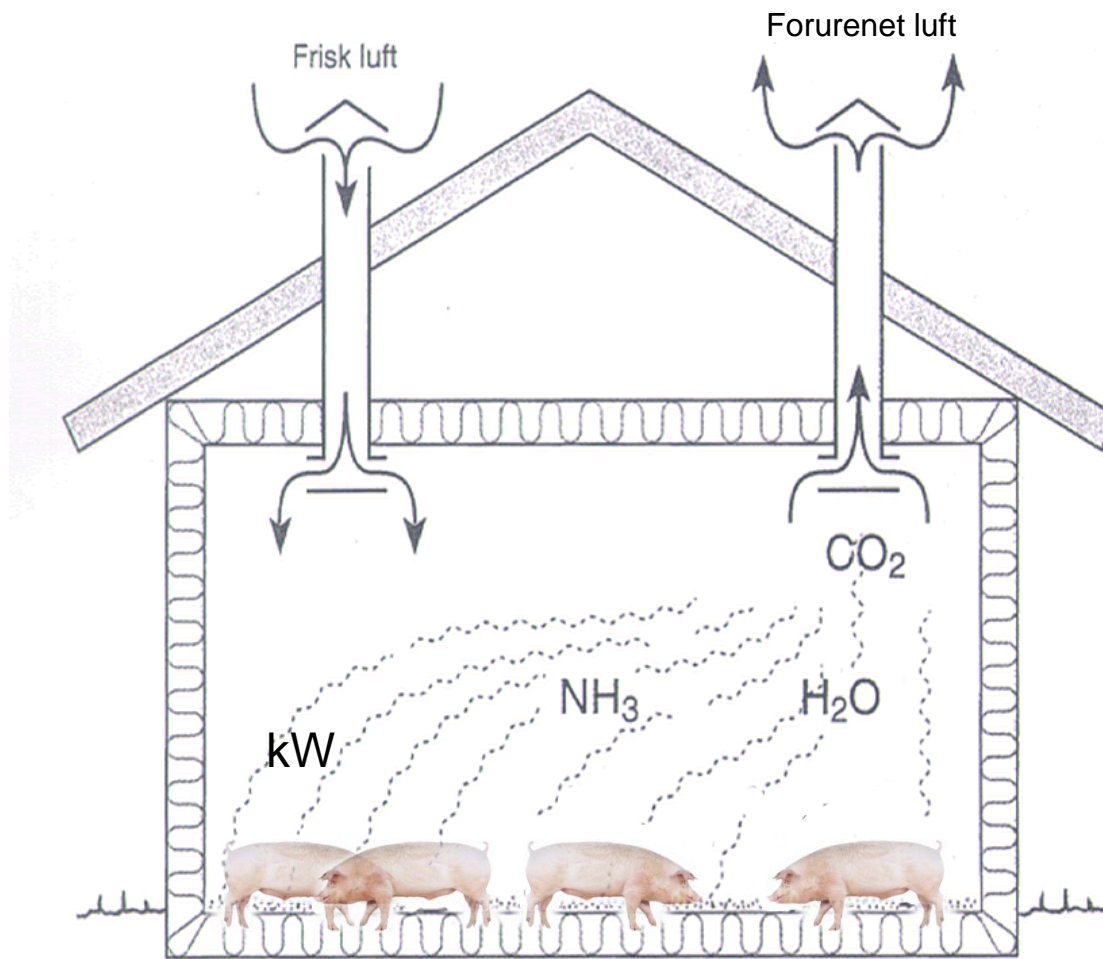
TRYKFORHOLD I OG OMKRING BYGNING

Contours of Total Pressure (pascal)

Aug 27, 2001
FLUENT 5.4 (2d, segregated, ke)

HVORFOR VENTILERE

VARME- OG VANDDAMPPRODUKTION

	Varme produktion (kW)		Vanddampprod. (kg/time)	
	30 kg	100 kg	30 kg	100 kg
Vægt	30 kg	100 kg	30 kg	100 kg
Pr. gris	0,12	0,25	0,068	0,139
192 grise	23	48	13	27

Eksempel: slagtesvin hhv. 30 kg og 100 kg

HVOR STORT LUFTSKIFTE ?

Minimum ventilation pr. dyr

Vægt	Vanddamp	CO ₂
30 kg	6,5 m ³ /time	9,0 m ³ /time
100 kg	13 m ³ /time	18 m ³ /time

HVOR STORT LUFTSKIFTE ?

Maksimum ventilation pr. dyr
(udetemperatur 20° C)

Vægt	m ³ /time		
	Staldtemperatur		
	25° C	27° C	23° C
30 kg	36	25	59
100 kg	75	53	123

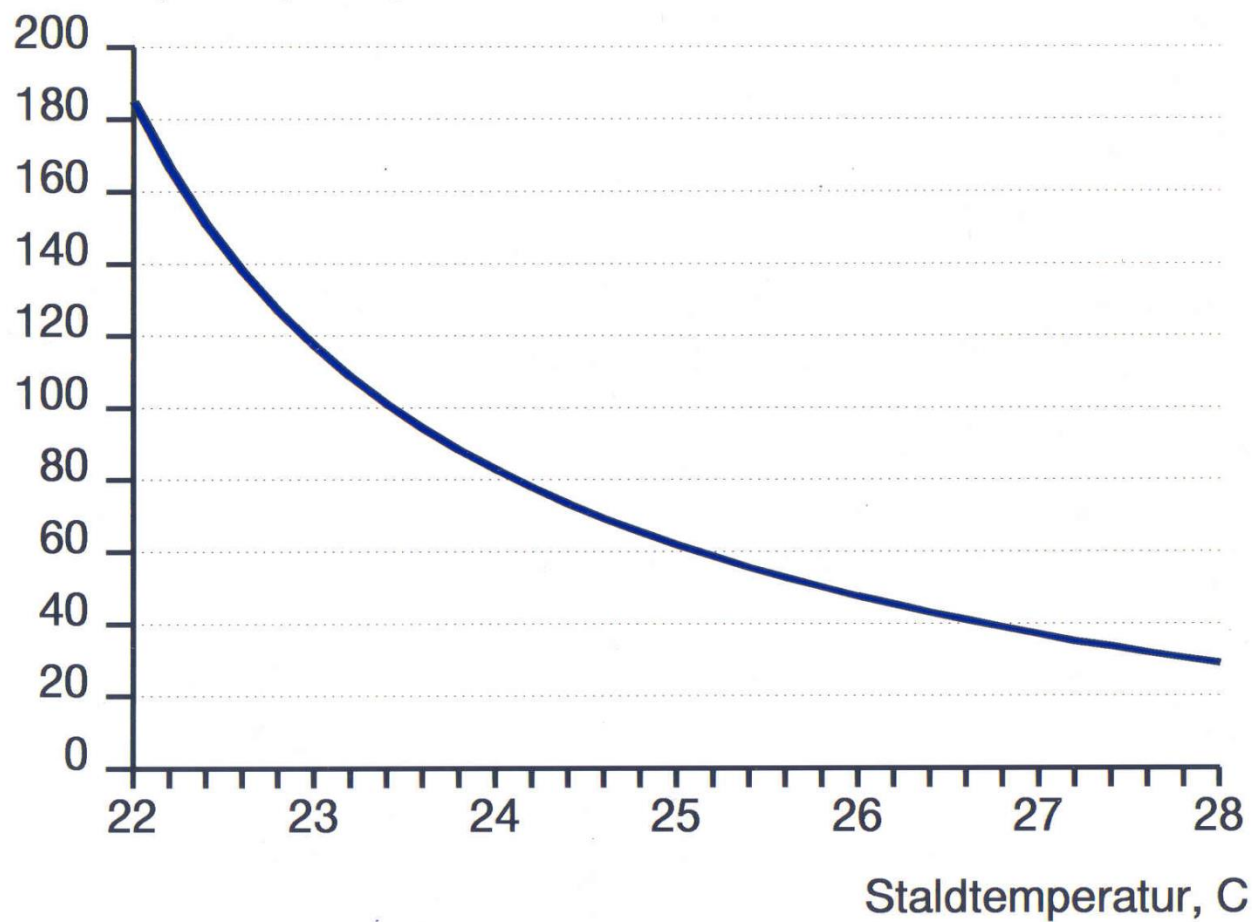

VEJLEDENDE DIMENSIONERINGSKRAV, M³/H PR. DYR

Staldtype	Minimum	Maksimum
Smågrise 20 kg.	3	30
Smågrise 25 kg.	4	35
Smågrise 30 kg.	6	45
Ungsvin 45 kg.	8	50
Slagtesvin, kont.	15	75
Slagtesvin, hold	15	100
Drægtige søer	15	100
Diegivende søer	30	300-400

MAKSIMAL VENTILATIONSKAPACITET

Luftskifte m³/time pr. stiplads

BETYDNING FOR VALG AF VENTILATIONSPRINCIP

- Bygningens placering i terrænet eller i forhold til andre bygninger
- Bygningsbredde
- Rumfang
- Stald- og stiindretning
- Isoleret/uisoleret
- Energiforbrug
- Lugt
- Kosmetiske hensyn

STRÅLEVENTILATION

VÆG-/LOFTVENTILER

UNDERTRYKSVENTILATION VÆGVENTILER

- Dimensionering
- Tæt bygning
- Ydre vindpåvirkning
- Stald-/stiindretning
- Ventilplacering
- Styring/regulering

EKSEMPEL PÅ VENTILATIONSBEREGNING

Eksempel på ventilationsberegning

$$200 \text{ grise} \times 75 \text{ m}^3 = 15000 \text{ m}^3/\text{t}$$

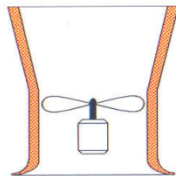
Ydelse ved -10 pa

Indtag:

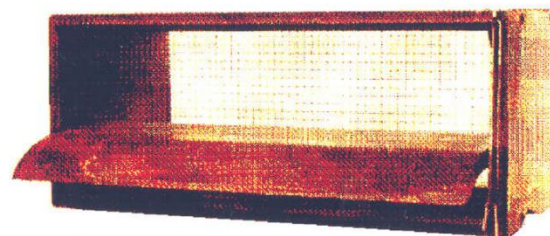
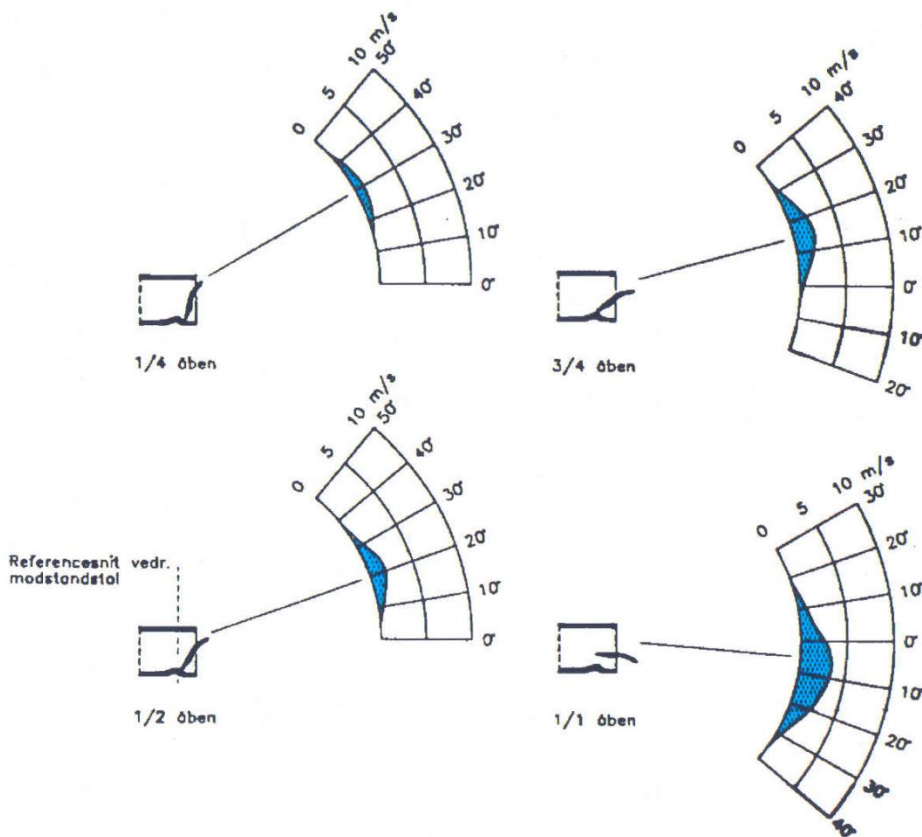
$$11 \text{ ventiler} \times 1400 \text{ m}^3 = 15400 \text{ m}^3/\text{t}$$

Afgang:

$$2 \text{ skorstene} \times 8330 \text{ m}^3 = 16600 \text{ m}^3/\text{t}$$

MADSORASK VÆGVENTIL – MERA 1450

Åbn Ydelse Retn (10Pa)

1/1	1420	- 5
3/4	780	15
1/2	460	20
1/4	230	30

EKSEMPEL PÅ VENTILATIONSBEREGNING

$$200 \text{ grise} \times 75 \text{ m}^3 = 15000 \text{ m}^3/\text{t}$$

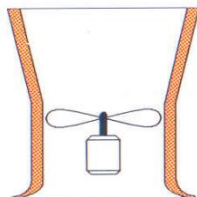
Ydelse ved -10 pa

Indtag:

$$20 \text{ ventiler} \times 780 \text{ m}^3 = 15600 \text{ m}^3/\text{t}$$

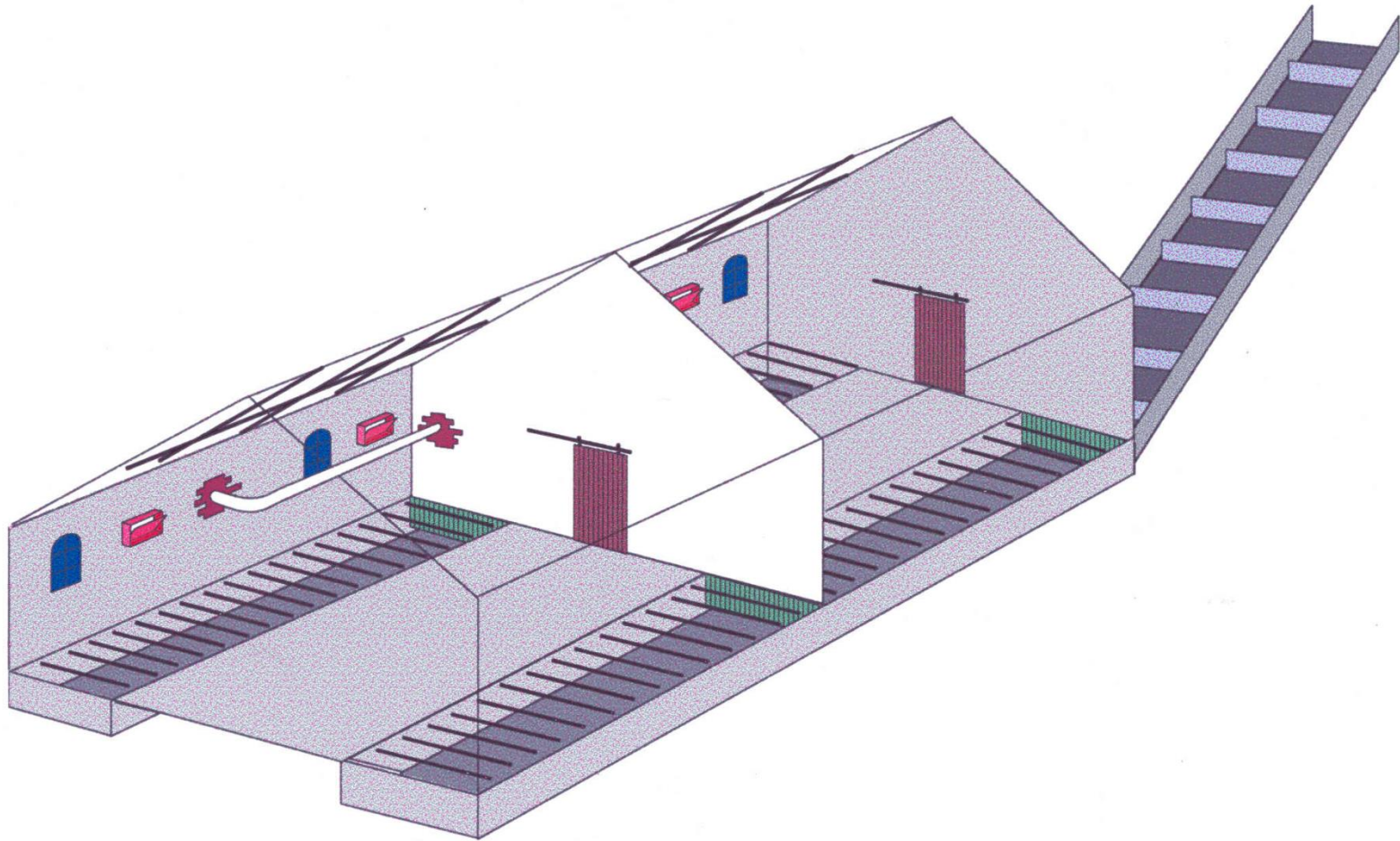
Afgang:

$$2 \text{ skorstene} \times 8330 \text{ m}^3 = 16600 \text{ m}^3/\text{t}$$

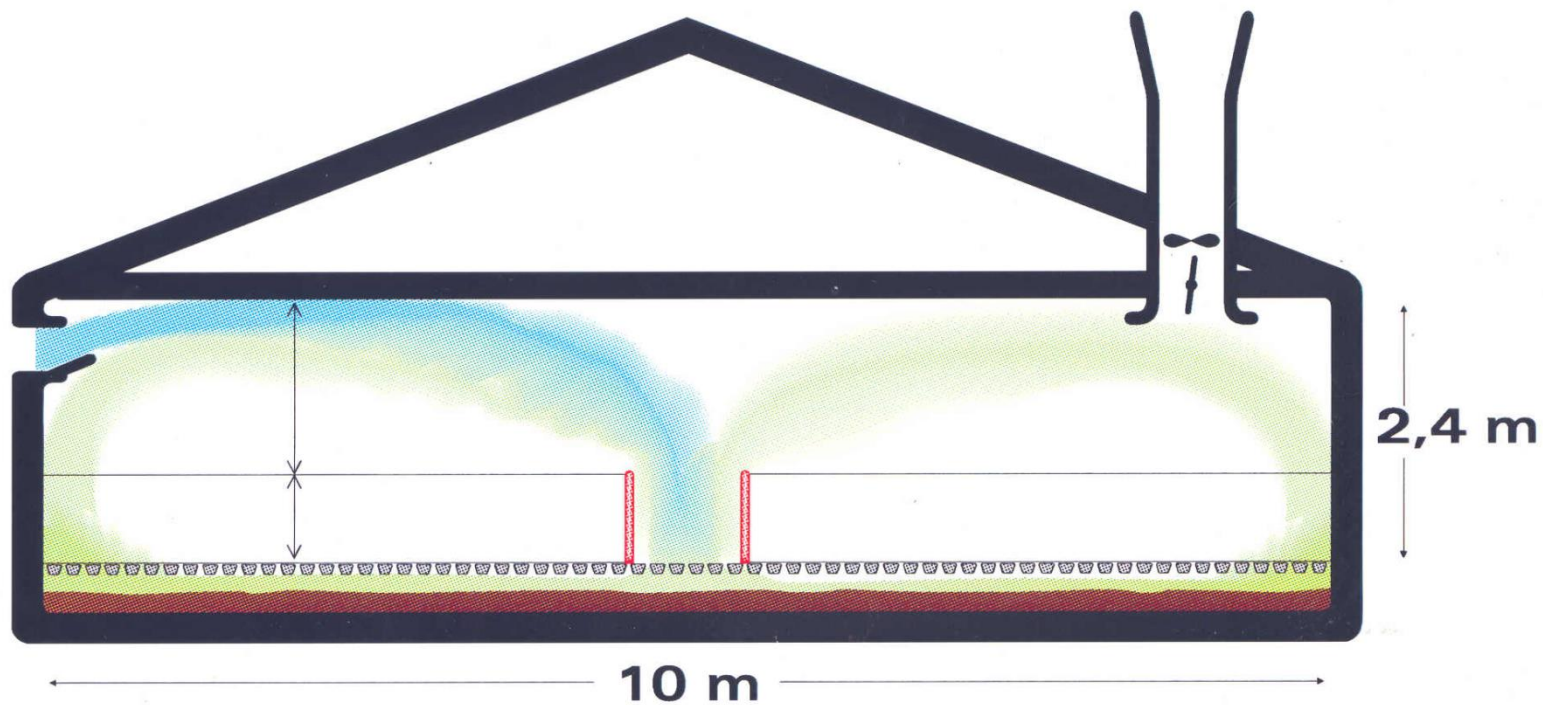
FALSK LUFTINDTAG

FALSK LUFTINDTAG

TRÆKFRI LUFTFORDDELING KRÆVER PLADS

Mindst 0,3 meter pr. meter indtrængningslængde

UNDGÅ STIER PÅ TVÆRS AF LUFTINDTAG

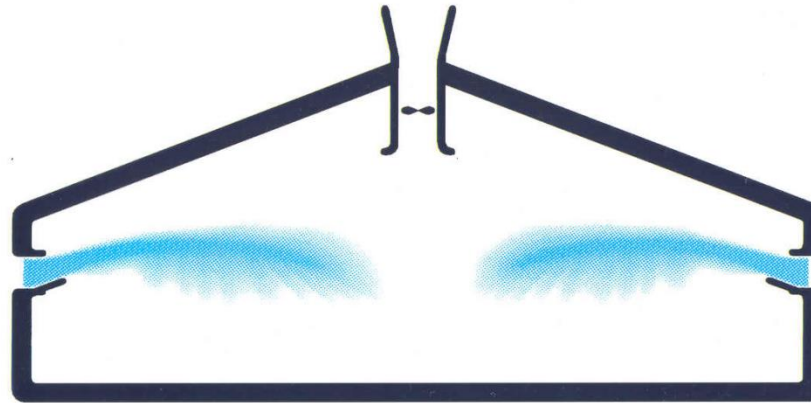

UNDGÅ STIER PÅ TVÆRS AF LUFTINDTAG OG GANGVENTILATION

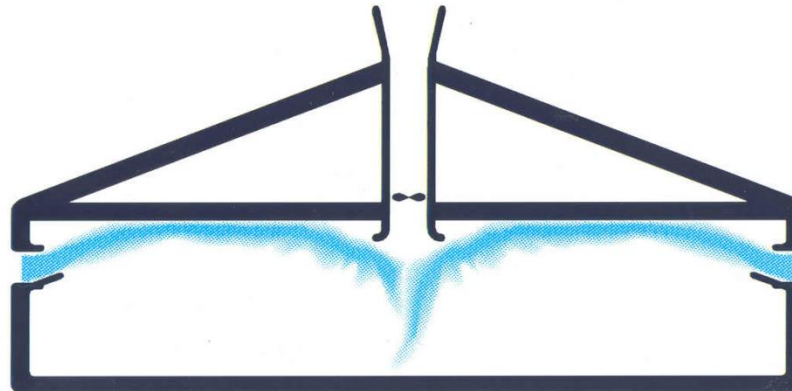

STRÅLEVENTILATION: VÆG- /LOFTVENTILER KRAV TIL RUMFANG

Fristråler

Klæbestråler

INDSTILLING AF LEDEPLADER

FASTHOLDELSE AF LEDEPLADE

UNDERTRYKSVENTILATION LOFTVENTILER

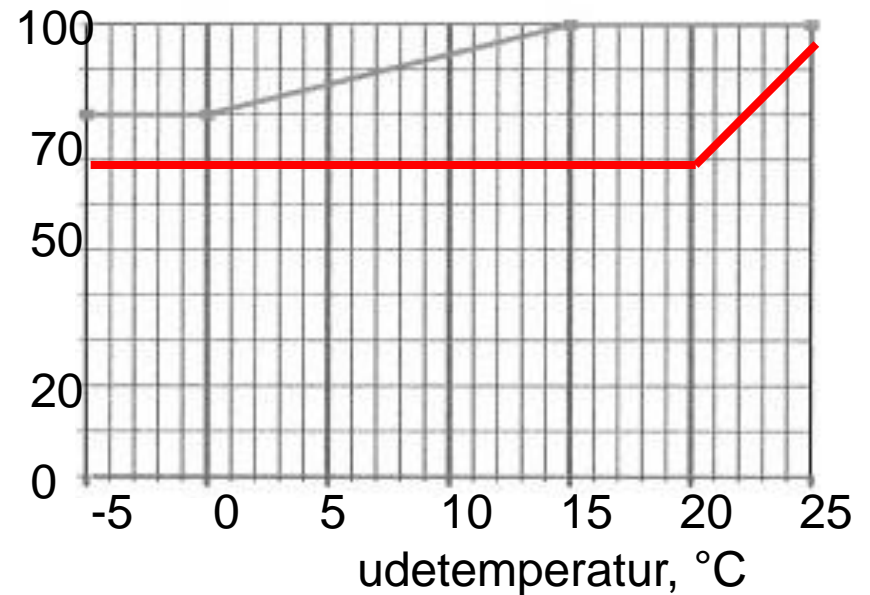
- Dimensionering
- Luftindtag til loftet
- Tæt bygning
- Stald-/stiindretning
- Ventilplacering
- Styring/regulering

HA' FOKUS PÅ – UDETEMPERATURKOMPENSERING

- Spjældbegrænsning ved faldende udetemperatur

DIFFUST LUFTINDTAG

UNDERTRYKSVENTILATION DIFFUST LUFTINDTAG

- Dimensionering
- Randafdækninger
- Håndværk
- Stald-/stiindretning
- Luftindtag til loftet

DIFFUST LUFTINDTAG

- Beregning af isoleringstykkelse

DATA FOR LUFTGENNEMTRÆNGELIGHED

Materiale	Luftgennemtrængelighed (m ² /(h x Pa))
ISOVER (Glasuld 39)	0,64
ISOVER (Glasuld 42)	0,76
ISOVER diffusrulle	0,41
Rockwool A-diffusrulle	0,39

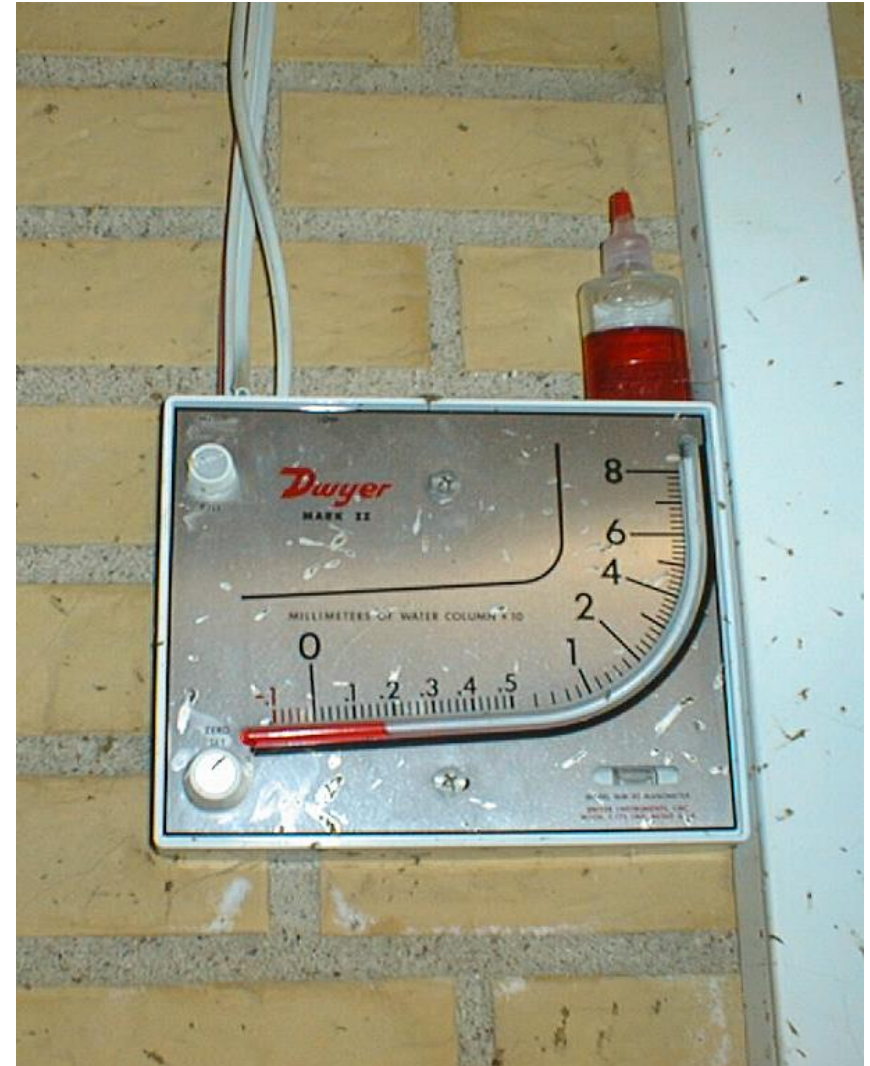
BEREGNING AF ISOLERINGSTYKKELSE

Isoleringstykkelsen (mm) kan beregnes ved følgende formel:

$$\text{mm} = \frac{35 \text{ Pa} \times 0,76 \text{ (m}^2\text{/(h x Pa))}}{202 \text{ m}^3\text{/h/m}^2} = 132 \text{ mm}$$

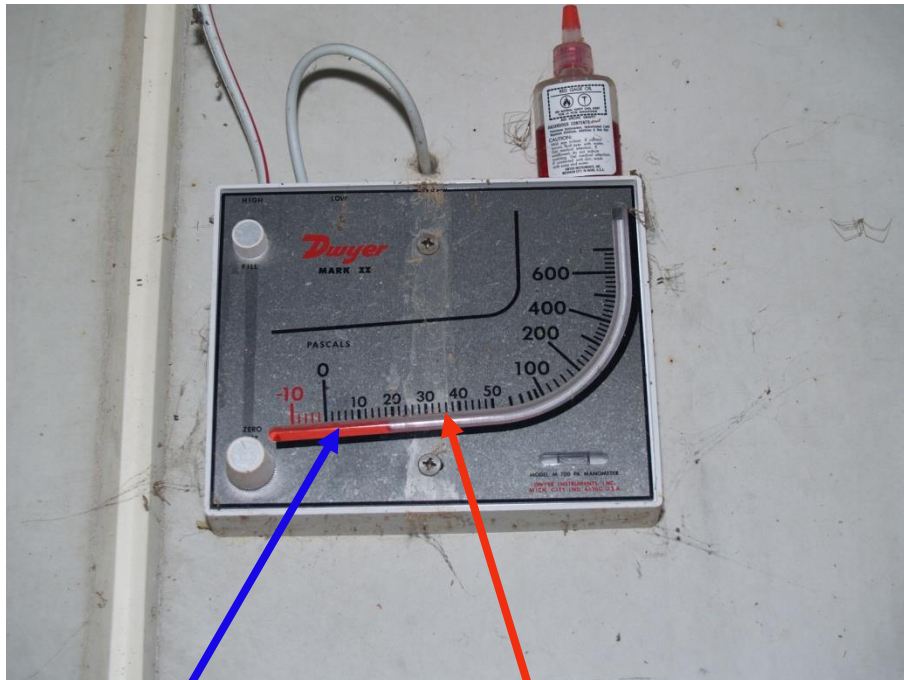
DIFFUST LUFTINDTAG

- Regelmæssig tryktest

KONTROL AF UNDERTRYKSMÅLER

Minimum

Maksimum

- Begge slanger af
- Måler i vater
- Evt. påfyldning af olie
- Nulstilling af måler
- Begge slanger på
- Kontrol

KONTROL AF ANLÆG – KORREKT UNDERTRYK

Stald	Undertryk, Pa	
	Min. ventilation	Maks. ventilation
Diffus ventilation	2	30 - 40
Vægventiler, staldbredde < 12 m	7 - 10	5 - 7
Vægventiler, staldbredde 12-15 m *	10 - 15	8 - 10

Vejledende værdier for undertryk ved forskelligt ventilationsprincip og bygningsbredde. > **bygningbredde + 1 Pa / m**

DIFFUST LUFTINDTAG

- Fastgørelse af isolering

DIFFUST LUFTINDTAG

- Fastgørelse af isolering

DIFFUST LUFTINDTAG

- Fastgørelse af isolering

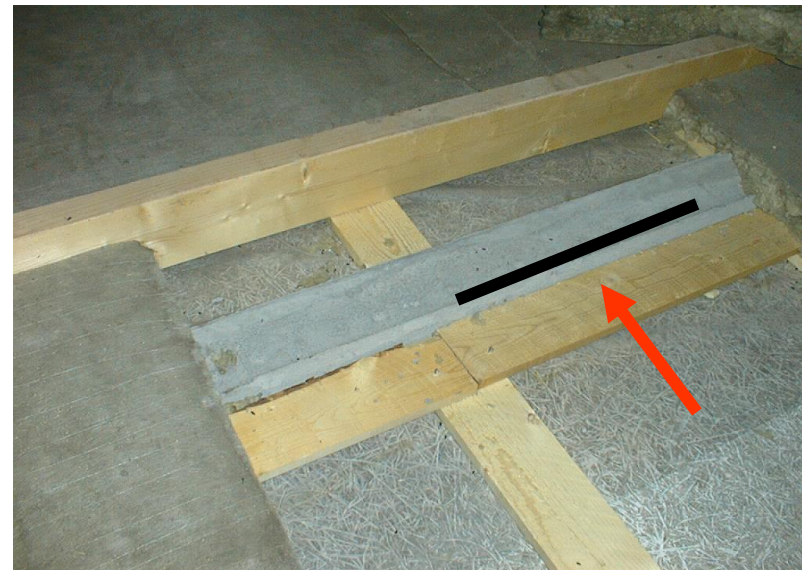

AFDÆKNINGER

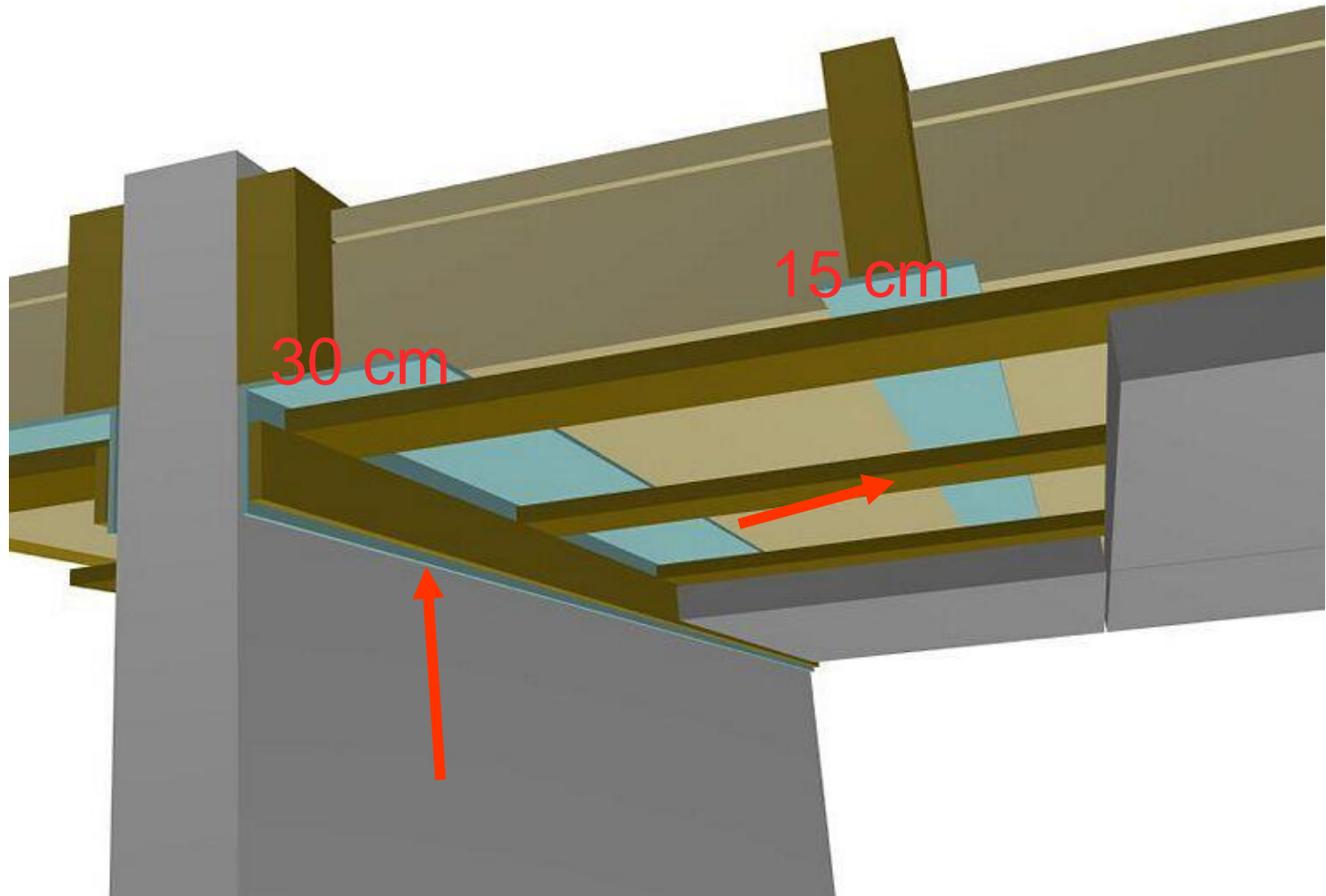

AFDÆKNING UDFØRT KORREKT

- Tætte stalde –
sektionsvæg ført op

AFDÆKNING UDFØRT KORREKT

FEJL

FEJL

FEJL

FEJL

LUFTINDTAG TIL LOFTET

- Åbning under udhænget
2 – 3 cm² pr. m³ luft

UNDGÅ SOLOPVARMNING AF LOFTRUM

VANDRYK PÅ LOFTET

UTILSTRÆKKELIG SNEBRÆT

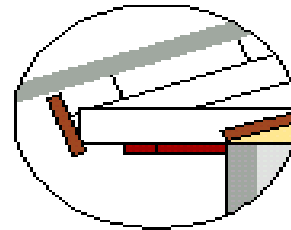

SNE OVER DET DIFFUSE LUFTINDTAG

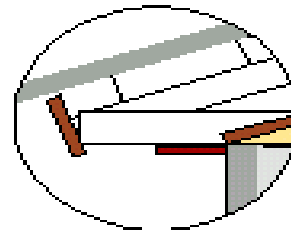

DIFFERENTIERET ÅBNING TIL LOFTET

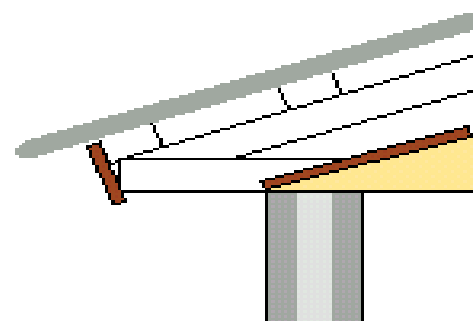
- Vinterindstilling

- Forårs-/efterårsindstilling

- Sommerindstilling

DIFFUST LUFTINDTAG

- Kombiventilation med supplerende luftindtag via loftventiler

SUPPLERENDE LUFTINDTAG

- Falsk luft

FALSK LUFT

DIFFUST LUFTINDTAG

- Kombiventilation med supplerende luftindtag via vinduer

KOMBIVENTILATION

Ventilation	Undertryk, Pa	Ydelse via loftet, m ³ /h/gris	Ydelse via vinduer, m ³ /h/gris
Diffust luftindtag	26	106	
Diffust luftindtag + 1 vindue	19	77	29
Diffust luftindtag + 2 vinduer	14	57	49

STYRING/REGULERING

UDSUGNINGSSENHED

- Optimal styring

UDSUGNINGSENHED

- Dårlig spjældstyring

REGULERING AF LUFTINDTAG

- Optimal regulering

REGULERING AF LUFTINDTAG

- Optimal regulering

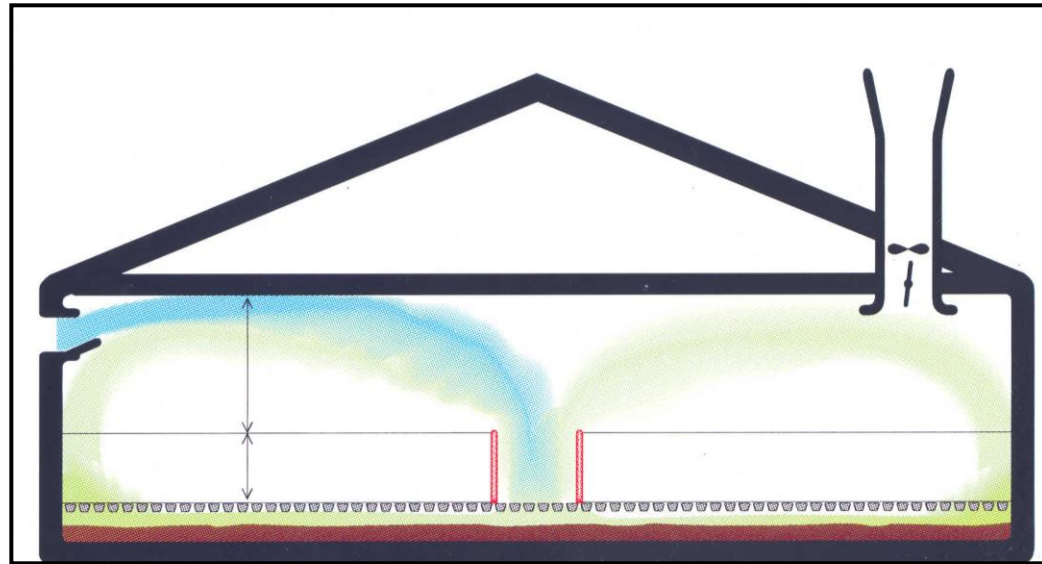
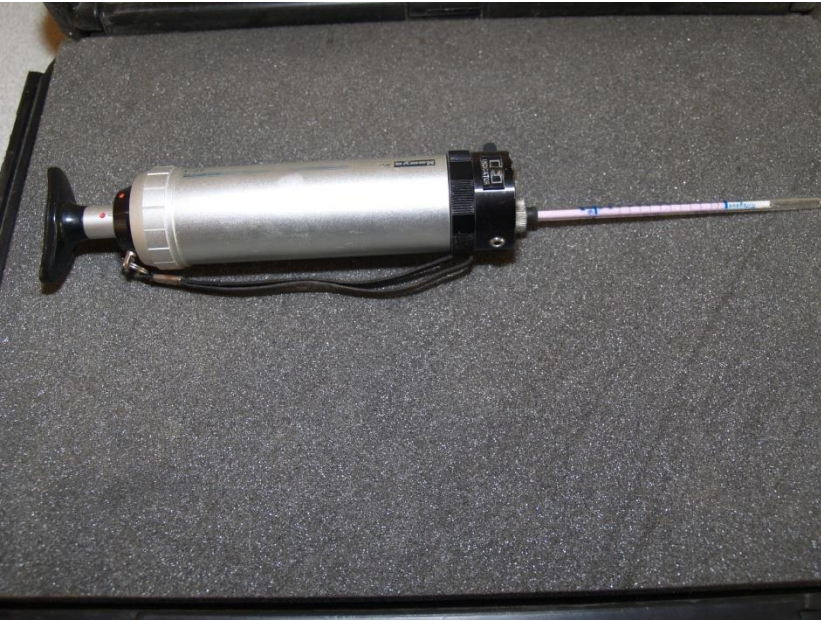

KONTROL AF ANLÆG

- Udsugning
- Ventiler

KONTROL AF LUFTKVALITET

Gylleventilation

Grænseværdier:

CO₂ 3000 ppm

NH₃ 20 ppm

H₂S 0,5 ppm

ALARMANLÆG ER LOVKRAV

ALARMANLÆG

TEMPERATURSTRATEGI SE PÅ GRISENE

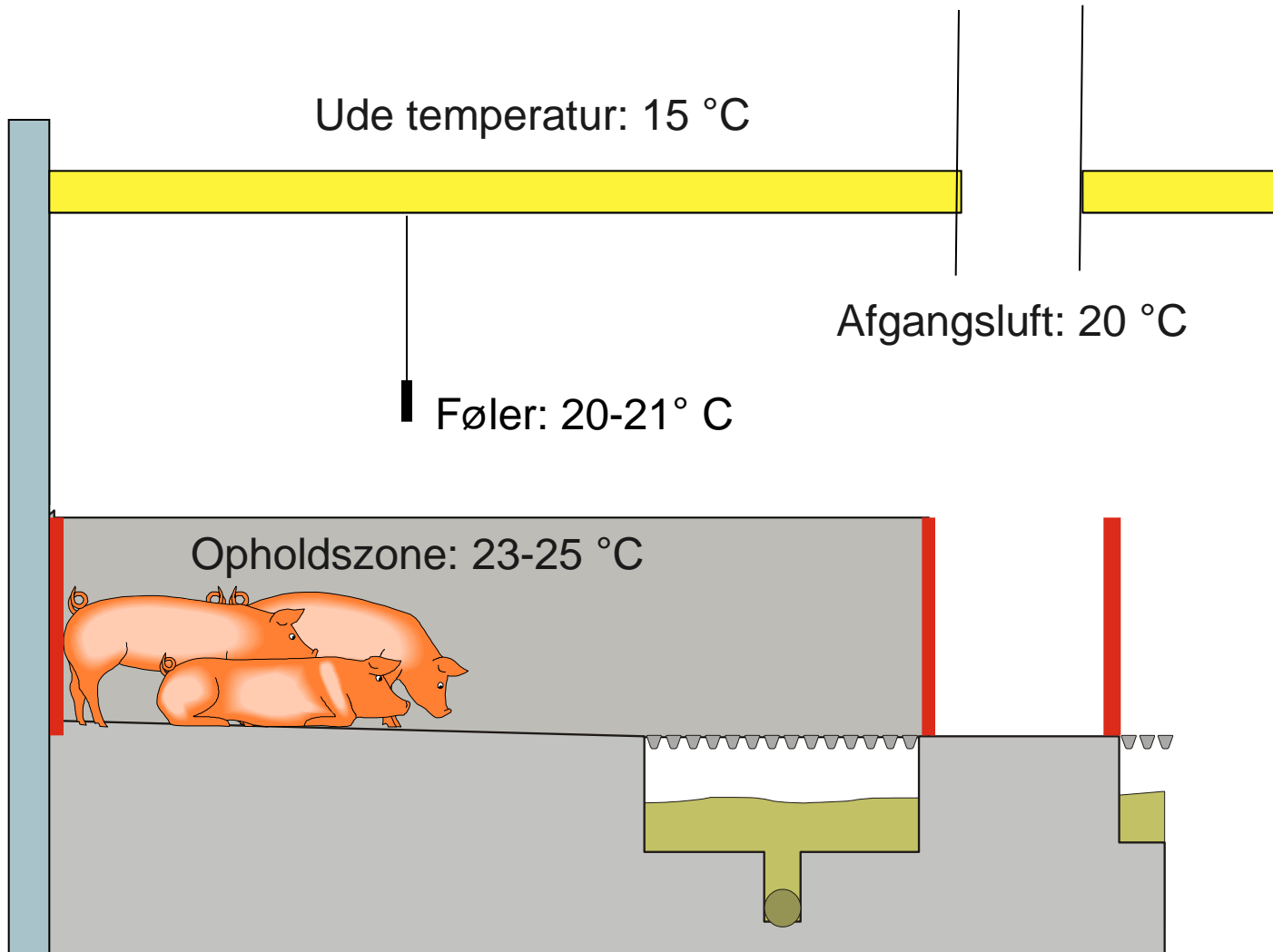
ØNSKET LIGGEADFÆRD I STI MED DELVIST SPALTEGULV

DET RIGTIGE KLIMA

FOKUS PÅ TEMPERATURSTRATEGI

FOKUS PÅ TEMPERATURSTRATEGI (FØLERPLACERING)

FOKUS PÅ TEMPERATURSTRATEGI

Forslag til temperaturstrategi – farestald, delvist spaltegulv, ° C

Dag	Faring til dag 4	Dag 4 - 14	Dag 14 til frav.
Diffust luftindtag	18 – 20° C	Nedtrapning 0,3° C pr. dag	17 – 18° C
Stråle-ventilation	20 – 22° C	18 – 20° C ¹	18 – 20° C ¹

¹ Trækfrit

FOKUS PÅ TEMPERATURSTRATEGI

Forslag til temperaturstrategi – pattegrisehuler, ° C

Dag	Faring til dag 4	Dag 4 - 14	Dag 14 til frav.
Temperatur gulv, ° C	34 - 37	32 - 34	30
Temperatur fremløb, ° C	40 - 42	Ca. 40	30 - 35
Varmelampe 100 W	+	Slukkes dag 3 - 5	-

FOKUS PÅ TEMPERATURSTRATEGI

Forslag til temperaturstrategi – **smågrise**, delvist fast gulv, ° C

Vægt, kg	7	10	14	18	21	25	30
Diffust luftindtag	22-24	22	21	20	19	18	17
Stråle-ventilation	23-25	23	23	22	21	20	20

FOKUS PÅ TEMPERATURSTRATEGI

Forslag til temperaturstrategi – **slagtesvin**, delvist fast gulv, ° C

Vægt, kg	25	30	40	50	60	70	80	90	100
Diffust luftindtag	18	17	16	16	15	14	14	13	13
Stråle-ventilation	20	20	19	18	17	16	15	15	15

FOKUS PÅ TEMPERATURSTRATEGI

Forslag til temperaturstrategi – **slagtesvin**,
fulldrænet gulv, ° C

Vægt, kg	25	30	40	50	60	70	80	90	100
Diffust luftindtag	20	19	18	18	17	16	16	15	15
Stråle- ventilation	21	20	20	19	19	18	18	18	18

GODT KLIMA FRA STARTEN

Konsekvensen af utilstrækkelig tørring er:

- Kolde gulve, vægge, inventar mm.
- Nedsat luftskifte, idet en stor del af varmeproduktionen går til vandfordampning
- Ringe effekt af rengøring over for smitte
- Gulvet sveder efter indsættelse af grise

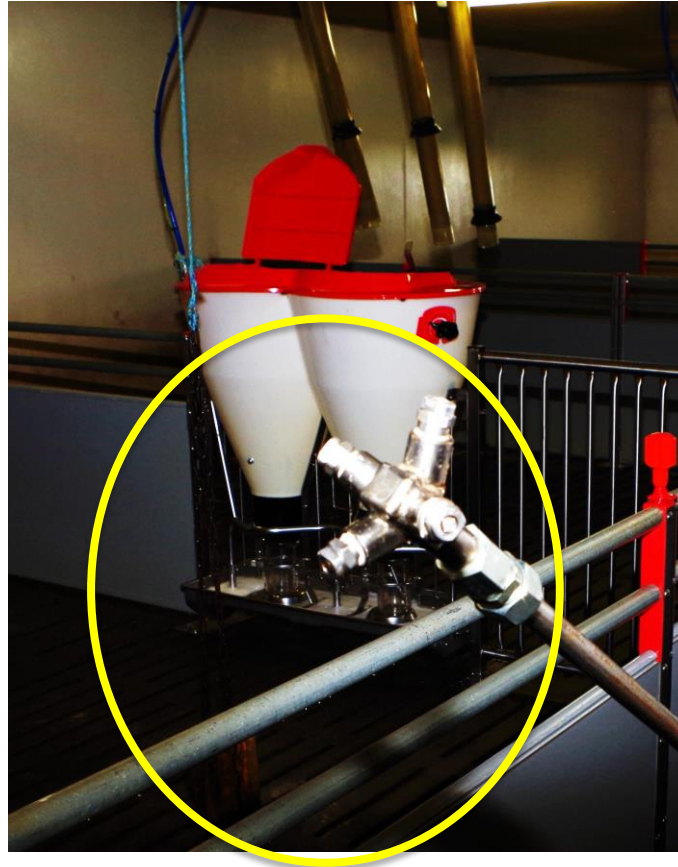
EFFEKTIV RENGØRING/UDTØRRING

RENGØRING AF SKORSTENE

VÆRKTØJET

TØRRING AF STALD

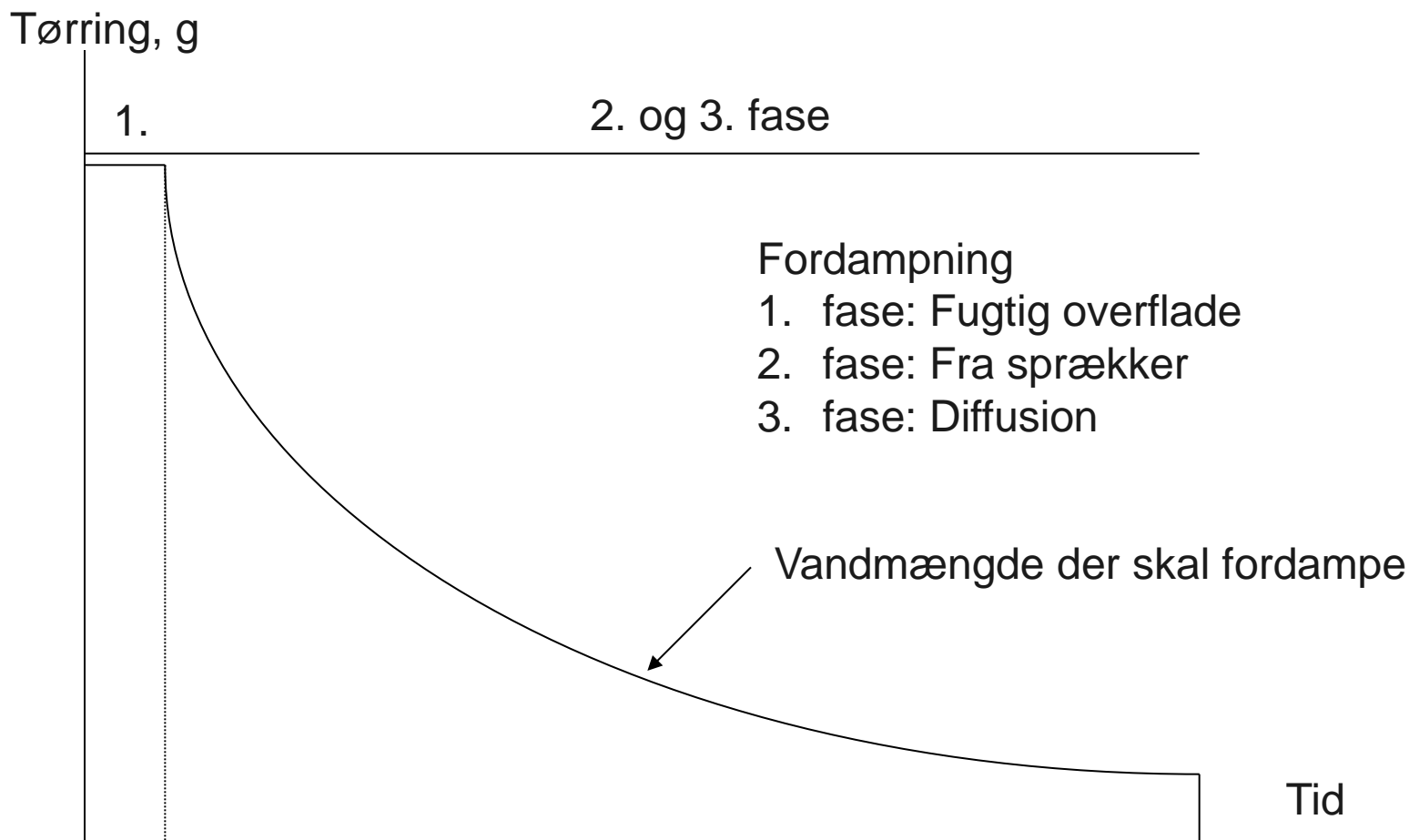
Anbefaling - energiforbrug:

1,5 – 3 kWh/m² gulvflade

Problem:

1. Vandmængden der skal fordampes kendes ikke præcis. (Bedste bud 0,8 – 1,6 kg vand pr. m²)
2. Fordampningshastigheden aftager i løbet af tørringsperioden.

FORLØB AF TØRRING

UDTØRRING VIA VARMEKANON ?

UDTØRRING VIA AFFUGTERE ?

Master Affugter DH 62 Prof

- Fremstillet af Master
- Kapacitet på 52 liter i døgnet

PÅSTAND : 200 M² STALD = 320 LITER VAND

Varmekanon, effekt 40 kW

- Forbrug :
 $3 \text{ kWt/m}^2 \times 200 \text{ m}^2$
 $= 600 \text{ kWt}$
- Tid:
 $600 \text{ kWt}/40 \text{ kW}$
 $= 15 \text{ timer}$
- Olieforbrug:
 $600 \text{ kWh}/10 \text{ kW/liter}$
 $= 60 \text{ liter}$

- Affugtere, effekt 52 l/døgn
 $= 2,2 \text{ l/time}$
- Tid:
 $320 \text{ l}/2,2 \text{ l/t} = 145 \text{ timer}$
6 døgn
- Energiforbrug:
 $145 \text{ timer} \times 1,2 \text{ kW}$
 $= 174 \text{ kWh}$

DIMENSIONERING - VARME

Effekt - fravænningsstald

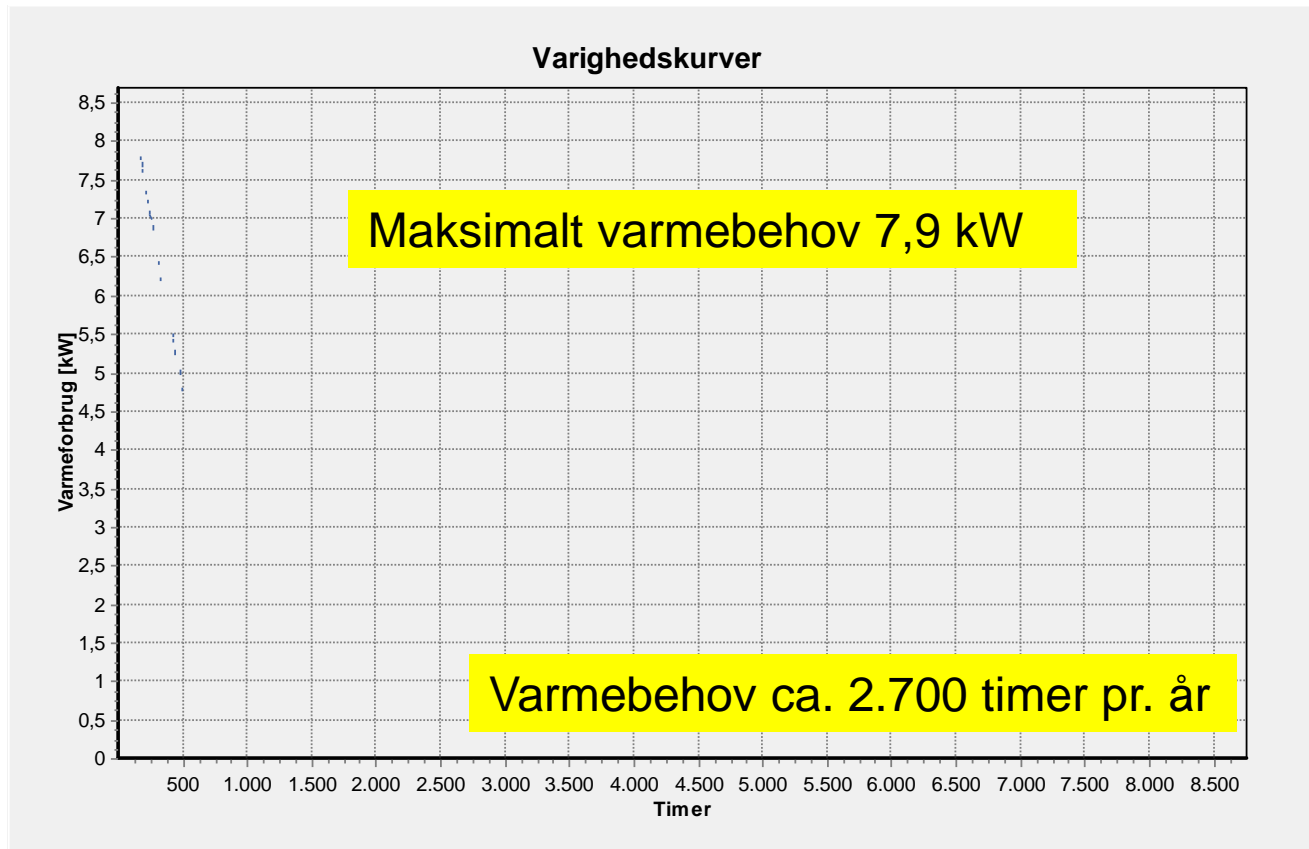

	Watt/stiplads (0,3 m ² /gris)	Beregnet
Rumvarme	20 *)	Staldvent **)

*) Tommelfingerregel 5 W gulv + 15 W rum

**) Udetemperatur, isolering, fordampningsfaktor m.v.

VARMEBEHOV, KW

DIMENSIONERING

The screenshot shows the 'Staldvent5.0 Varmesystem' software interface. The window title is 'Staldvent5.0 Varmesystem'. The menu bar includes 'Filer', 'Varmeydelse', and 'Hjælp'. The main area is divided into two panels: 'Vandbåret varmesystem' on the left and 'Varmesystem' on the right. The 'Vandbåret varmesystem' panel contains a table of parameters:

Installeret varmeeffekt	W	7873,0
Staldtemperatur	°C	22,8
Fremløbstemperatur	°C	80,0
Returløbstemperatur	°C	50,0
Vandmængde	kg/h	225,5
Vandhastighed	m/s	0,10
Specifik varmeydelse	W/m	280,5
Minimum rørlængde	m	28,1

The 'Varmesystem' panel contains a list of radio button options: 'Elvarme', 'Glatrør 4" galvaniseret', 'Spiraflex 1"', 'Spiraflex 1½"', 'Fancam/Ikadan type Delta', 'Agro Products type Wing Pipe', 'Andet', and 'Intet varmesystem'. The 'Spiraflex 1"' option is selected and circled in red. Below the options is a text box labeled 'Rørtype'. At the bottom left, there is a checkbox labeled 'Overfør varmeeffekt' which is checked. A yellow box with red text is overlaid on the bottom left of the interface, containing the text: 'Årligt forbrug: 7.624 kWh = 2,66 kWh/prod. gris'. A small icon of a pig is visible in the bottom right corner of the software window.

DIMENSIONERING, VARMEVEKSLER

Stalvent5.0 Varmesystem

Filer Varmeydelse Hjælp

Dimensionering Varmesystem

Vandbåret varmesystem

Installeret varmeeffekt	W	7873,0
Staldtemperatur	°C	22,8
Fremløbstemperatur	°C	50,0
Returløbstemperatur	°C	40,0
Vandmængde	kg/h	677,9
Vandhastighed	m/s	0,30
Specifik varmeydelse	W/m	128,1
Minimum rørlængde	m	61,5

Overfør varmeeffekt

Varmesystem

- Elvarme
- Glatrør 4" galvaniseret
- Spiraflex 1"
- Spiraflex 1½"
- Fancom/Ikadan type Delta
- Agro Products type Wing Pipe
- Andet
- Intet varmesystem

Rørtype

DIMENSIONERING - VARME

Effekt - slagtesvinestald

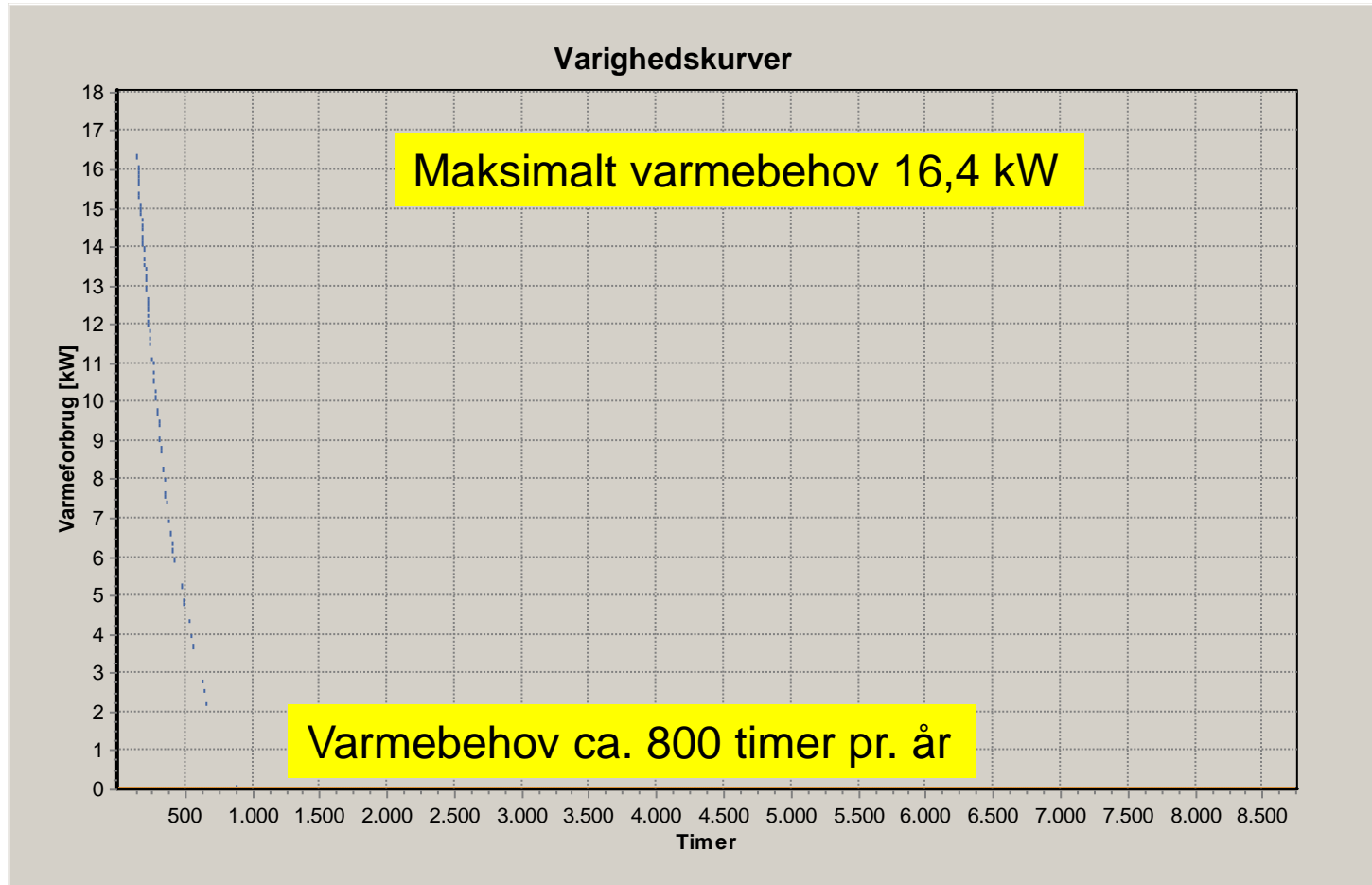

	Watt/stiplads (0,7 m ² /gris)	Beregnet
Rumvarme	10 – 40 *)	Staldvent

*) Udetemperatur, isolering, fordampningsfaktor m.v.

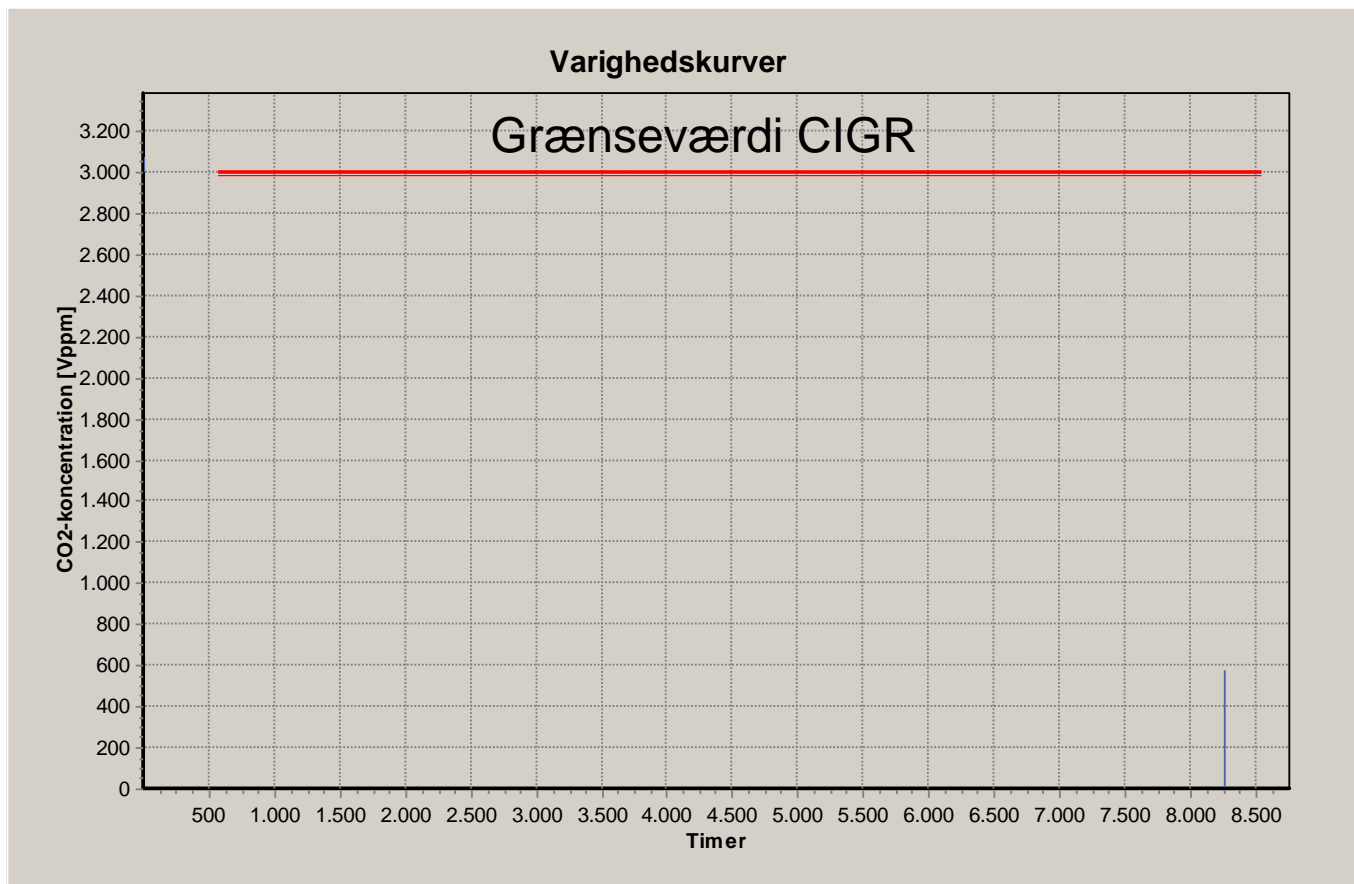
VARMEBEHOV, KW

400 stipl. 30–105 kg, Temperatur 21–17° C, maks. 3.000 ppm CO₂

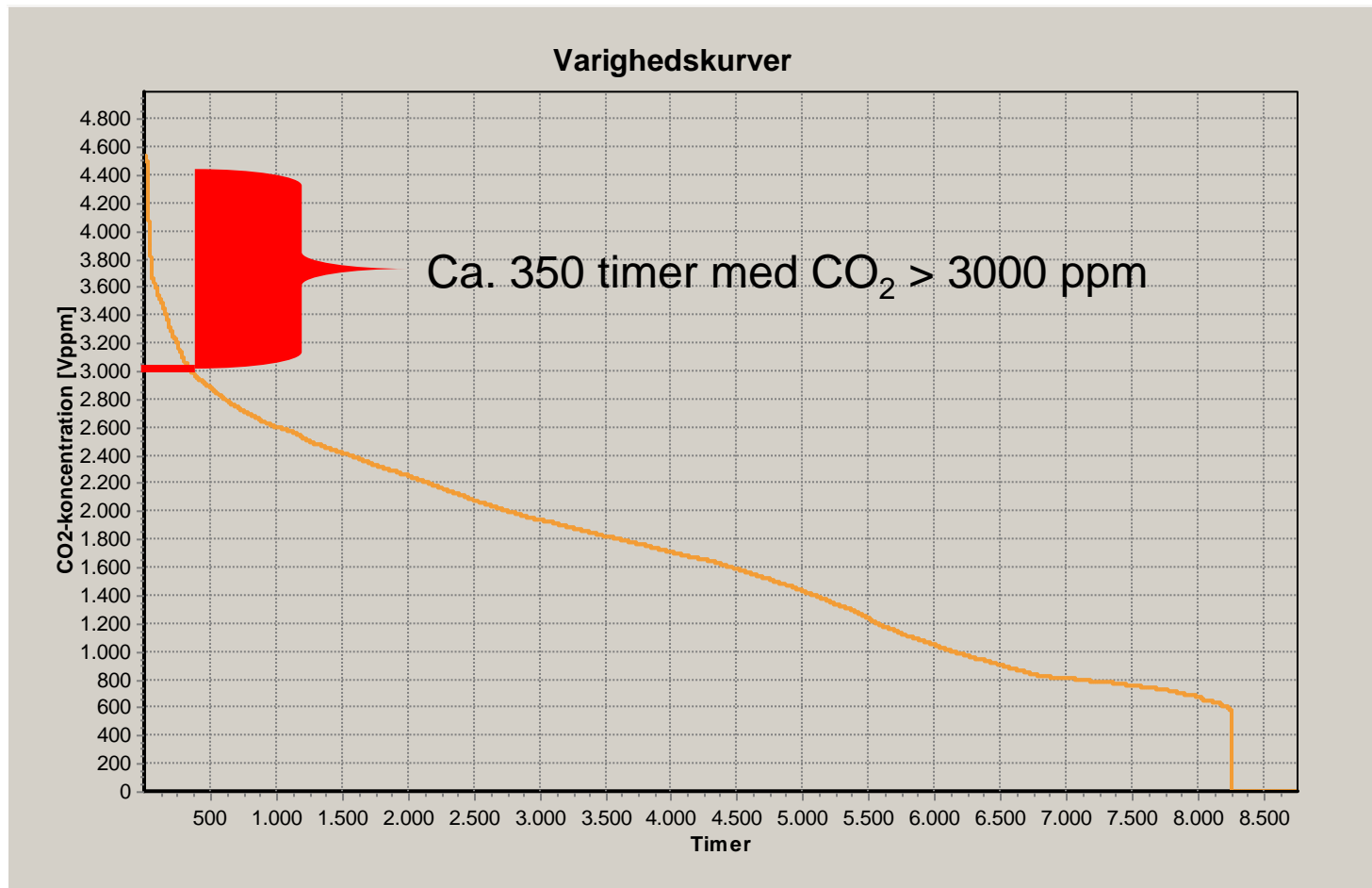
CO₂-KONCENTRATION

Varmetilførsel 16,4 kW

CO₂-KONCENTRATION

Uden varmetilsætning

DIMENSIONERING

aldvent5.0 Varmesystem

Varmeydelse Hjælp

Dimensionering Varmesystem

Vandbåret varmesystem

Installeret varmeeffekt	W	16398,0
Staldtemperatur	°C	21,0
Fremløbstemperatur	°C	80,0
Returløbstemperatur	°C	50,0
Vandmængde	kg/h	469,8
Vandhastighed	m/s	0,21
Specifik varmeydelse	W/m	312,3
Minimum rørlængde	m	52,5

Årligt forbrug: 6.438 kWh
= 4 kWh/prod. gris

Overfør varmeeffekt

Varmesystem

- Elvarme
- Glatrør 4" galvaniseret
- Spiraflex 1"
- Spiraflex 1½"
- Fancom/Ikadan type Delta
- Agro Products type Wing Pipe
- Andet
- Intet varmesystem

Rørtype

GODE STALDFORHOLD = GOD PRODUKTION

